

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
Négy hasábolásos petit sorozat 75 kr. Nagyból terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmán az utolsó sorok díjmentesen felvételek. Bélyegdíj minden külön bejelölésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságilag sorozat 50 kr.
Nyitási költségek minden petit sorozat 50 krajczár.
Hirdetéseket felvételek a szerkesztőségben és kiadói hivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)
Kéziratok nem adódnak vissza.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Egy órára . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentre küldendő.
Előfizethető helyben:
Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadói hivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatti.)

Ennyi az egész.

A napokban királyi kéziratok jelentek meg a hivatalos lapban, melyek szerint a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságokat október 1-re tanácskozássra hívják össze Budapestre.

Mindaddig semmi komoly jelét nem látjuk annak, hogy az ideai delegációk elé a közös hadügyi kormány valamelyes rendkívüli hitel kérésével járuljon.

Arról sem tudunk eddig semmit, hogy valamelyik osztrák generális új tálmánnyal lépne elő és Bauer br. erre a találmányra néhány millió forintot venne igénybe a két állam közös kasszájából.

Mind e mellett még a legjamborabb halandó is kieszelheti, hogy a delegátus urak október 1-én megkezdődő tanácskozásaik folyamán a hadügyi kormányzat részéről nem egy és nem kicsiny meglepetésekkel fognak találkozni, a melyeknek árát az adófizető polgárság adja meg.

Bár nincs előre kürtölve — mint a hogy eddig történt — hogy katonai szükségletekre előirányzott nagyobb összegeket valamely komoly és elodázhatlan szükségből venne igénybe a hadügyi kormányzat — arra mégis el lehetünk készülvé, hogy a katonai papzsákkal a most összeülő delegációk előtt is megjejenek a Reichskriegs — miniszter.

Most sem az európai horizonton nem látszik semmi fekete pont, sem a belső politikai életben olynemű komplikációk nincsenek, melyek a magas hadügyi kiadásokat indokolnák, mégis annyit bizonyosnak látunk, hogy a delegációk ideai ülése sem mulik el keserű fatatok nélkül.

Bauer báró nem az az ember, a ki a delegációk elé — csak holmi rendes költségvetési tervezettel állana elő.

Olyan közös hadügyi miniszter nem termelt ebben a monarchiában, a ki csak a rendes szükségletekre való pénzt kérje és a mit kap — azzal meg is elégedjék.

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

»A haza veszélyben van.«

A magyar szabadság attól a perctől kezdődik, midőn Kossuth Lajos a magyar országgyűlési teremben, 1848 július hó 11-én kimondta, hogy a haza veszélyben van.

Kossuthnak az országgyűlés tagjaihoz intézett remek szónoki beszéde a néphez is volt intézve és ez a beszéd volt az, mely lángrobbantotta a kedélyeket.

A nagyszabású beszédet rövid kivonatban adjuk: »Uraim! Engedelmet kérek, ha majd ki fogok faradni. Midőn e szövegre lépek, hogy önöket felhívjam, uraim: »mentsék meg e hazát«, e percznek irtozatos nagyszerűsége szoritva hat keblemre.

Ugy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tárogatót, mely fölkiáltta a halottakat, hogy ha véteksek vagy gyöngék, örök halálba bűnyedjenek; ha pedig van bennük életerő, örök életre ebredjenek. Ugy áll e perczben a nemzet sorsa. Uraim! önök kezében; és Isten kezébe adta a mai határozattal a nemzet életét, de kezébe adta a nemzet halálát is.

Uraim! a haza veszélyben van. E szót elég volna bár százaz ridegen kimondani; mert hiszen a homály a szabadság napjának felvirultával lehullott a nemzetről és önök látják, miként áll a hon.

A mint a mult országgyűlés szétoszlott és az első felelős magyar miniszterum hivatalba lépett, üres pénztárral, fegyver nélkül, honvéderő nélkül: lehetetlen volt mély fájdalommal nem érezni a nemzet állapotának irtozatos elhanyagolását. En egyike voltam ama számosaknak, kik éveken keresztül figyelmeztették a hatalmat és figyelmeztették a nemzetet: legyen igazságos a nép iránt; mert késő lesz egyszer.

Bauer báró meg éppen azok közé tartozik, a kik még akkor is préselik a népek zsirját, a mikor éppen semmi szükség sincs reá.

De hát az már megszokott dolog a hadügyi kormányzatnál, hogy Csáki szalmájának nézik az ország közjóvedelmeit, melyeket a népek csak azért izzadnak ki, hogy a katonai urak felfalják.

Most természetesen ismétlődni fognak a régi dolgok a delegációban.

Megalakul a kormánypárt tagjaiból, még pedig a mint már tapasztalásból tudjuk — a delegatusi tisztségre a legnagyobb mamelukokat választják.

Szemszurásból beválasztanak — négy ellenzékit — csak épen azért, hogy a látszatot megmentsék s azt mondassák a világnak, hogy a határozatok az ellenzék hozzájárulásával is keletkeztek.

Azután mikor a felség nevében sok szép szóval megnyitják e magas testület üléseit és a hangulat e fényes gyűlekezésben vidámmá válik, akkor — mint rendesen — előlép a Kriegs-miniszter ur és azt mondja: Ennyi kell, ennyit muszáj megszavazni és a delegátus urak vegyessen: Éljen-t és Hoch ot kiáltanak, Bauer báró pedig besepri a milliókat.

Hát előreláthatólag az ideai delegációkban sem fog másképp történni a dolog.

Mert, hogy új és nagy követeléssel lép elő a hadügyi kormányzat, az oly bizonyos, mint a nap.

Hogy a delegációk most is oly engedelmes szavazó géppé változnak, mint a hogy eddig tették, a felett sem lehet senki kétségben.

Bauer bárónak meg lesz az öröme és a népeknek a szomorúsága.

A delegátus urak zsebre rakják a napi díjakat s mint a kik jól végezték dolgaikat, tort ülnek a király asztalánál.

A nép pedig izzadjon.

A nép elégedjék meg és hallgasson.

Ime: ebből áll a delegáció.

De annyi bizonyos, hogy elkésett a nemzet és a hatalom az igazságosságban és mivel ezen percz elkésett, azon percz, melyben először volt igazságos a nép iránt, bomlásnak indította a régi viszonyokat. Ezen viszonyok közt vettük át a kormányt, megtámadtatva árulást, pártitést, reactionalis mozgalmat és mindazon szenvedélyeket által. Alig voltunk a kormányban, sőt még csak össze se jöhettünk mindnyájan, már a leghitelesebb tudósításokat vettük arról, — hogy a pánszláv mozgalmak a felvidéket nyitlázadamba borítani szándékoznak. Az ország közepén maga azon faj közt is, mely életrevalóságát a Drava-vidéknek és az ökeri tábor táján mindennap mutatja, nehéz volt a népek a hosszas szolgátság után megbarátkozni a szabadság eszméjével és tájékozni magát annak első viszonyai közt: mert nem hiányoznak bujtogatók.

Kötelesség érzem magamat egy futó pillanatot vetni Horvátországnak Magyarország irányában viszonyaira. Önök előtt tudva van uraim, hogy a nemzet még azon időben is, mikor a különösen kegyelt kiváltságoknak osztotta a maga jogait, Horvátországot minden jogokban részesítette. . . de hogy egy nemzet tömege, a nemzetnek nagyobb része önmagát tagadja ki jogokból egy bizonyos kevesebbnek a kedvéért, ezen nagylelkűsége példát csak Magyarhon adott a horvátok irányában.

Amely jogokat kivittünk magunknak, — nekik is kivittuk.

A miniszterium egyáltalában nem vonakodott első perczben is a bánt felszólítani, foglalja el székét István királyi helytartó általadalmi tanácsában és a miniszterrel értekezék arról, miképpen lehetne Horvátország nyugalmát, békéjét, csendjét biztosítani. — A bán meg sem jelent, makacsul visszautasította a felszólítást s pártitésre támaszkodván s annak élére vetvén magát, a magyar koronától prononciált elszakadásnak terén áll.

A branyiszközi hősök sirja.

Szép és kegyeletos ünnep folyt le e hó 19-én a korotnoki temetőben, hol a branyiszközi csatában elesett honvédek aluszszák örök álmaikat. A hősök sirja el volt hagyatva, besüppedt, emléke se jelezte s ma-holnap már senki se tudta volna megmondani, hol pihennek. Gróf Csáky Kálmán tábornok, országgyűlési képviselő az érdem, hogy a hősök nyugóhelyét megmentette az utókor számára. Az elhagyott sírt helyreállította és szép keresztet állított fölébe. E hó 19-én folyt le a sír ünnepélyes beszentelése, a környékbeli földbirtokosok és a korotnoki lakosok jelenlétében. Az ünnepelő közönség reggel 10 órakor gyűlt össze a korotnoki templomban. Jelen voltak: gróf Csáky Kálmán nevével és leányával, gróf Csáky Maria, a közoktatásügyi miniszter leánya, továbbá Petróczy Kálmán és neje, Schauer nyugalmazott százados, Andahazy Ede, Fest Aurél szepesváraljai polgármester, Popovics apátkanonok és Mahali korotnoki plébános. A hazafias ünnepély halotti misével kezdődött, melyet Popovics kanonok mondott. Az ünnepelő közönség azután kiment a temetőbe, a hősök helyreállított sírjával, koszorúkkal feldíszített sírjához. Popovics apátkanonok a sír fölött imát, Fest polgármester pedig szép beszédet mondott. Azután Mahali plébános túl meleg szavakban megmagyarázta a népek az ünnepély jelentőségét és hazafias tettéért köszönetet mondott gróf Csáky Kálmánnak. — Ezzel vége volt a lélekemelő ünnepély egyházi részének, mely mély hatással volt a jelenvoltakra. A temetőből a társaság a gróf szepesváraljai birtokára ment s késő estig kedélyes mulatságon maradt együtt.

BELFÖLD.

Az új pénz verését október hó vége felé kezdik meg a körmöcsözi pénzverőben. — Mindenek előtt a 10 és 20 kros ezüst váltópénzt kezdik bevonni és helyette 10 és 20 filéres nikelérmekeket verni. Megkezdik azonban az ezüst és az arany koronák verését is, míg a bronz egy- és kétfiléres verése utóljára marad. Forgalomba jövő évi januárban hozzák az ezüstkoronákat és a nikelérméket, míg az aranykoronákat csak akkor hozza a pénzügyminiszterium teljesen forgalomba, ha bevonják az államjegyeket. A bevont államjegyek arányában bocsátják ki az új aranypénzt.

Megzáfolt kolera-hír. Pertik Ottó budapesti orvos kijelenti, hogy az a hír, mintha az az ázsiai kolera-t konstaltálta volna, téves. Ő az illető munkás ürülekében Finkler Prior-fele és nem Koch-fele kómmabacillust konstaltál, ez pedig össze nem tévesztendő. Pertik kijelenti.

Semmit egyáltalában el nem mulasztottunk, mit ott a kedélyek megnyugtására tennünk lehetett, a nemzet szabadsága és jogainak határáig. Hanem hiszen az a különös, hogy egy nép kevesli a szabadságot, melylyel bír s többnek kivásvására fegyvert ragad, kétes játékokat üz bár — a fizyvernek két éle van — ezt megtudom fogni, de mikor azt mondja valamely nép: nekem sok a te szabadságod, nekem nem kell amit adsz, hanem meggyek görbülni a régi absolutismus járma alá — ezt megfogni nem tudom.

A másik dolog ott lent a szeb lázadás. Mi az okokat illeti, erről uraim nincs mit mondanom, mert itt a dialektikára nem nyílik többé tér. Magyarországon különböző népek laknak, de a ki Magyarország belsejében külön országokt akar alkotni, az oly lázító, oly pártitűt, — kinek statáriummal kell felelni.

Tehát mert a veszély nagy, vagyis inkább nagy lehet, ha elhárítására nem készülünk, mert minden szövetségi érintkezések mellett is élni nem fog azon nemzet, mint azon ember sem, — kit nem saját életére tart fenn, hanem csak másoknak gyamolítása.

En uraim! ezennel egy nagyszerű határozatra hívom fel önöket, felhívom önöket ezen határozatra: mondják ki önök azt, hogy azon rendkívüli körülményeket, melyeknek fogva ezen hongyüles rendkívülleg is összehívott, méltó tekintetbe véve, a nemzet el van határozva koronájának, szabadságának, önállóságának védelmére a legnagyobb áldozatokat is megkötöni és hogy e tekintetben oly alkut, amely a nemzetnek önállóságát és szabadságát legkevesebb is sérthetné egyáltalában el nem fogad, hanem minden méltányos kivantatot akárki irányában is örökkön teljesíteni kész, miszerint hékét eszközölhessen, ha lehet, vagy visszaverhesse, ha kell! felhívom.

lenti, hogy ha csakugyan ázsiai kolera merülne föl, a legnagyobb bűnnek tartaná eltilkolni.

Reiszig Ede — államtitkár. A Bud. Corr. közlése szerint a király Reiszig Ede békésmegegyi főispánt már kinevezte kereskedelmi miniszteriumi államtitkárrá. Az erre vonatkozó királyi elhatározás s egyuttal Reiszig Edenek a főispáni állás alól való fölmentése a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni.

Két új törvényjavaslat. A képviselőház elé nemskára két új törvényjavaslat fog kerülni. Az egyik törvényjavaslatban az utügyek, illetve az államépítészeti hivatalok a kereskedelmi miniszteriumból a belügyminiszteriumba osztatnak, a másik viszont az országos statisztikai hivatalt a miniszterelnökséghez helyezi át.

Királyunk találkozása a német császárral. A bécsi felhivatalos »Pol. Corr.« egyik berlini jelentése megerősíti a hirt, hogy Vilmos német császár néhány napra terjedő látogatást tervez Ferencz József királlyal. A német császár október 9-én vagy 10-én érkezik Bécsbe.

KÜLFÖLD.

Kossuth-ünnepség a bolgár kiállításán. Filippopol, szept. 21. A bolgár nemzeti kiállítás tanulmányozására Filippopolba rándult magyarok Kossuth születésnapját fényesen megünnepeleék. Kossuthot a banketten minden nyelven a legnagyobb ovációban részesítették, többek közt Belgium teljhatalmu konstantinápolyi követe Frederic Horriks franciaül köszöntötte fel.

Kolera Romániában. — Bukarest, szept. 22. Bukarest és Ruszcsuk közt a bolgár kormány a közlekedést a kolera miatt beszüntette és a román postát már negyednapja, hogy rendesen visszautasítja. — Ezen feltűnő eset magyarázatát adja egy szófiai távirat, mely konstaltja, hogy Romániában ázsiai kolera ütött ki, de a kormány gondosan titkolja.

A francia nemzeti ünnep. Páris, szept. 22. Tegnap megkezdődött a köztársaság megalapításának százéves emlékünnepé, politikai banketek és nyilvános mulatságok megtartásával. Ma reggel az utcákon élénk élet uralkodott. A Pantheon, hol a nyilvános ünnepély végbe megy, óriási néptömeg veszi körül. Carnot elnök a miniszterek kíséretében pont tíz órakor érkezett meg a Marseillaise hangjai és lelkes ovációk közt a Pantheonhoz, hol nagyszámu csapatok voltak felállítva. A Pantheon belseje pompásan fel van díszítve

talmazza a kormányt arra, hogy a szükség-hez képez 200,000 fegyverest állíthasson, vagyis a jelen disponiblis haderőt 200,000-re emelhesse s ezen első perczben 40000 embert mindjárt kiállíthasson.

Uraim én abban a vélekedésben vagyok, hogy azon határozattól, melyet a ház most indítva hozand, a nemzetnek jövődjéé függ nemcsak, hanem nagy részben függ azon módtól is, miszerint a ház e határozatot hozni fogja.

Ha ma mi vagyunk a nemzet miniszterei, holnap mások lehetnek, ez mindegy, a nemzet ezzel a miniszteriummal vagy másokkal, kell hogy megmentse a hazát, de hogy akár ez a miniszterium, akár a másik megmenthesse a nemzetnek erőt kell teremtenie. Azért minden balmagyarazat kikerülése végett egyenesen ünnepélyesen kérem, hogy adja meg a képviselőház a 200000 főnyi katonát, s az erre szükséges pénzerőnek előteremtését.

Uraim! mondani akartam még, ne vegyék e kérest a miniszterium részéről olyan-nak, mintha maga iránt bizalmat akarna szavaztatni. Nem! A hazának megmentését akar-ta megszavaztatni.

Kérni akartam még önöket uraim, hogy ha van valahol e hazában sajjó kebel, mely orvoslásra — ha van kivánság, mely kielégítésre vár: — szenvedjen még egy kissé a sajjó kebel s várjon még egy kissé a kivánság; ne függesszük föl ezektől azt, hogy a hazát meg-mentjük.

Ezt akartam még kérni uraim. De önök fölállottak mint egyetlen férfi és én — leborulok a nemzet nagysága előtt! En azt mon-dom: annyi energiát a kivitelben, mint amennyi hazafiságot tagasztaltam a megajánlásban s Magyarországot a poklok kapui sem dönt-hetik meg!

és virágokkal van ékesítve. Carnot megjelenésénél a karok hazafias énekeket zendítettek rá. A nagy állami testületek küldött-égek által képviselvek. Loubet miniszterelnök beszédet mondott, melyben emlékezett azokra a körülményekre, melyek közt életbe lépett a köztársaság, mely egyedül volt képes Franciaország megadni a szükséges erőt az ellenségek legyőzésére. A köztársaság feladata az volt és az marad, hogy folytassa a rekonstitúció és a béke művét, melyet a régi pártok eltűnése és a kedélyek lecsillapulása még fog könnyíteni. A köztársaság igyekezni fog, hogy a szociális kérdést békés úton megoldja.

A közönség érdekében.

Debreczen, szept. 24.

Minden oly vállalat, mely a forgalmat megkönnyebbiti, a közönség érdekét mozdítja elő és annak hasznára van.

A közönség érdekében előmozdításán kívántunk lendíteni, mikor egyesített irodánkat úgy rendeztük be, hogy az egyszerű ingatlanok eladása és vétele, — bérletek, haszonbérletek ajándéka s keresése, — lehető legalacsonyabb kamatu jelzőleg kölcsönök kioszkolása, convertálása s általában a perenkívüli dolgoknak is, teljes megnyugvással járó szakzerű elintézésé központjává szolgáljon.

Tagadhatatlan, hogy sokan vannak, kiknek ingatlanai adósságokkal tulterheltek s kik már tisztábjáttek arra nézve, hogy azokat megtartani többé nem képesek. Az tehát egyedüli óhajtasuk, hogy a bírói arverést kikerülendők, terhelt vagyonukat a terhekkel együtt eladassanak, s a vételárból valamit még maguk is kaphassanak. — Az eladási szándékot jelzik ugyan házaik homlokzatán, de az ha sikerül is, rendszerint későn sikerül és pedig legtöbb esetben azért, mert az eladni kívánt ingatlanra vétőt csak a véletlen vezet.

Tény, hogy vannak birtokosok, kik ingatlanukat egy másik előnyösebb vétel kedvéért, — szívesen eladnák; de az eladási szándékot közhírré tenni még is restelnek.

Nem egy vevő van, a ki csak a vétel után jön tudomására, hogy ha jobban körütekint vala, előnyösebb vételi ügyletet is köthetett volna.

Bérlők s különösen haszonbérlők sokszor esnek el a legjobb bérletektől, mert azokról tudomásuk nem volt, — valamint a bérbeadók kereslet hiányában nem egyszer kénytelenek vagyonukat tulajdon bérbe adni.

A telekkönyvek bizonyoságot tesznek arról, hogy sok ingatlan különböző s gyakran nagyobb kamatu kölcsönökkel van elterhelve, mely csak úgy menthető meg, hogy ha a rajta levő kölcsönök alacsonyabb kamatu kölcsönre váltattak fel. De ha e tekintetben a veszély távol állana is, a teher apasztása a gyarapodás kezdetét képezvén, azt eszközölni mindenkinek érdekében áll.

Alig kell pedig mondanunk, hogy sok

Levél a f. szerkesztőhöz.

Pécs, 1892. szept. hó

Egy délután a Széchenyi-téren bandukolok haza felé: a Kohn-ok boltja előtt egy ismerős viselet tűnik szemem elé.

— A tóga, az a tóga debreczeni diák tóga, — a ki benne van, az debreczeni diák. A másik perczben már bemutattam magam. Ő is megmondta nevét, — de elfelejtetem, mert épen azon a héten mutattak be vagy háromszáz embernek, — azóta a debreczeni vadonatúj kalapom tönkre ment a sok köszönés mia.

Karon fogtam diákomat, — de hogy engedtem volna másnak a szerencsét.

Tudtam, hogy örülni fog, ha először is azt mutatom meg neki, a mi az otthonra emlékezteti. Utközben elmeséltem neki, hogy vagyunk ám itt debreczeniek jócskán. Ott van először is a Ráth ur, — ő is szaladt a híres debreczeni csatában egy tál étellel a kezében; azután a Kaffka ur, posta és távirda igazgató-sági tiszt; Lechner Dolli (vastag nyaku kalvínista), a napvilágot Debreczenben látta meg, azóta őt nem látta Debreczen; Dr. Dobi Imre, kir. táblai tanácsjegyző; Debreczenben tette a maturát, — azután meg — én. Én pedig magam hatot számított. Mi vagyunk a »lelkes debreczeniek.«

Diákkal a sertéshizlaldához értünk Oda vezettem egy osztályhoz s büszkén mutattam az ott heverésző mintegy 150 disznóra. — Ezek a »lelketlen debreczeniek.«

Merően feám nézett.

A disznók kutyába se vettek bennünket — hatalmas porfelhőket fújtak felénk orrlyuk-kaikból; ezt meg én vettem kutyába se, hozzászóktattak a csapó-utcai talyigások.

— Ugy bizony, pátri, nem régen szállították ezeket a mangalicákat Debreczenből. — Szegények... — Zsircgazdagok, pajtás, nem szegények.

vételi ügylet köttetett már, melyben nem volt köszönet, az abban eljáró tudatlansága, lelkiismeretlensége és a kötelező felelősség hiánya miatt.

Ezen s több ezekkel kapcsolatos tekintetek indítottak arra, hogy irodánkat különösen az ingatlanok forgalmának központjává tegyünk, az eladni szándékozókól ingatlanai minőségének teljes körülírását, jövedelmezőségét, terheiknek jelzését és a vételárat tartalmazó bejelentést az ingatlanok eladási jegyzékebe, a bér, haszonbér összeg jelzése mellett, az ezekre vonatkozó jegyzékbe vezetjük be, hogy a kereső közönség rövid áttekintés után a magának megfelelő ingatlant, bérlet vagy haszonbérletet könnyebben megtalálhatja s a további lépést csak nem biztosra teheti.

Ezen vállalatunk megindítására már eddig is több oldalról történt megbízás vezetett bennünket, ezen felül, hogy annak életrevalóságáról — hasznos voltáról különben is teljesen meggyünk győződve, s ez indított arra, hogy a közönségnek folytonosan rendelkezésére óhajtván lenni, ügyeidi irodánkat egyesítettük, Debreczen város kellő közepén, a bíróságok s telekkönyvi hatóság székhelyével ugyanazon helyen, az ugynevezett Tisza palota első udvar földszintjén helyeztük el oly czéllal, hogy egyikünk a hivatalos órákban, vagy is közel 8 órától 12-óráig, délután pedig 2 órától 5 óráig mindég a közönség szolgálatára legyen, a bejelentéseket felvegye, a kereső feleknek pedig — kimerítő felelősséggel szolgáljon, megállapodás esetén az ügyleteket, illetve az ezekre vonatkozó okmányokat elkészítse.

Midőn megjegyezzük még azt is, hogy kivonatokat és részleges hírdetéseinket hetenként legalább egyszer közzé tenni fogjuk, hogy a mérsékelt díjakat csak ügyletek megkötése után számítunk, irodánkat ugy az eladó, bérlő és haszonbérbe adó, mint a kereső közönség figyelmébe ajánjuk.

Tisztelettel:

Molcsányi János ügyvéd.

Kovács Gábor ügyvéd.

Határidő-naptár.

Szept. 25. Egyházi közgyűlés.
Szept. 25. A tűzoltó-egylet jubileuma.
Szept. 26. Hajdúvármegye közgyűlése.
Szept. 29. Városi közgyűlés.
Okt. 1. Józsa Lajos próba-bálya.
Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tisztai állásokra.

Ujdonságok.

* **Kossuth-ünnep és beszámoló.**
A nánási választó-kerület szeretve tisztelt képviselője, kit mi is büszkén vallunk a magunkénak, folyó hó 18-án d. u. 3 órakor megjelent közsegunkban, hogy mint hű sáfár — mint ő

— Még csak meg se perzselik őket, hanem leforrázzák. Ez megalázó egy debreczeni disznóra.

Mintha igaza lett volna. Neki indultunk a »Kardos-ut«-nak, fel a hegyre. A Mecsek-ről lelégáztuk a lábainkat a semmisségbe s vizsgáltam, a hatást, mit a nagyszerű panorama vendégemre tesz.

— Ugy-e nagyszerű? Hjah, nem minden bokorban terem ilyen látvány.

Diakom megkapaszkodott egy közel levő fa törzsében.

— Nagyszerű, de... — Talán nem fél? ...

— Nem igen, hanem mégis jobb szeretek olyan helyen leheverni, honnan 5 mérföldig is göröghetek egy huzamban.

— Én is szerettem, de most ez is jobban esik.

Elibe csusztam egy kiálló kőre s megmutattam neki madártávlatból a város nevezetességeit.

Az a négy tornyu a székes egyház. A kupolás templomok egykor török mecsetek voltak, — egynek a tornyán még most is rajta van a félhold.

— Református templom nincs?

— Dehogy is nincs. Az a 3 ablakos ház, az is bérleve van. Amott van a LITTLE pezsgő gyára. Átellenben vele a Zsolnay majolika gyára. A város közepén az 1 tornyos 2 emeletes épület a városháza, arról nevezetes, hogy toronyórája sohasem jár jól.

— Hiszen ez debreczeni nevezetesség.

— Tagadom, mert nyugatról terjed a czi vilázatio keletre.

— Hát azok a patakocskák a város közepén micsodák?

— Patakocskák? ... Az olyan speciális nyavalya, mint Debreczenben a por.

Csak nem árulom el, hogy itt nincs kanalisatio, s a mosogató lé folyik ott.

Mindjárt elfelejtetem én ve a patakot.

mondá — egy évi munkálkodásáról, illetőleg az országgyűlésen történetekről számot adjon. Két órakor indultunk elébe több kocsi 20 lovas legény kíséretében Hadházz felé, s fél órai lassu kocsi után találkoztunk, s lelkes éljenzés és kölcsönös üdvözlések mellett hoztuk őt a község házához. A község háza előtt térségen emelvény volt számára készítve s 2000-nél több hallgató előtt csakhamar megkezdte beszámoló beszédjét. Hogy mit beszélt, hogyan beszélt, azt itt felesleges már említenem, mert e b. lapok hasábjain ugy is megjelent az. De azt nem hallgatom el, hogy beszédje minden passzusát dörgő éljenzés követte. Beszédje végével Budaházy Gyula ur vendégszerető házához szállt, hol 20-án reggel volt. Ugyanis, közsegunk lakossága pártkülönbség nélkül szintén megünnepelte 19-én Kossuth Lajos nagyháznkfia születésének 90-ik emlékünnepét, s ez alkalomra volt szíves szeretett képviselőnk a mi körünkben maradni. Hétfőn reggel a bizottság már megkezdte működését. A kaszinó helyiséget szépen felkészítették, s a központban Kossuth Lajos cserfalevéllel megkoszorúzott képe foglalt helyet. Esté 8 órakor gyűlekeztünk, s már cigány-zene várt bennünket. 10 órakor körbe gyűltünk s elnekelgettük a »Szózat«-ot, a mely után Kovács József képviselőnk a Kossuth kepe felé fordulva, gyönyörű beszédben méltatta a nagy hazafi érdemeit. Nagy tetszéssel fogadtuk e beszédet, s Kossuth nevének éljenzésétől visszhangzott a terem minden sarka. Majd vacsorához ültünk. Ekkor Bészler Imre ref. lelkész ur állt fel, s lendületes pohárköszöntőben, szokott szónoki hűvel üdvözölte a távol levő Kossuthot. »Magad távol vagy tőlünk, de itt van szellemed, az a szellem, mely megtanít minket arra, hogy mint kell hazánkat szeretni s erte szenvedni. Szenvédni! Ah, mert hisz élted legnagyobb része a honfui bánat keservei közt töltd. De légy kártpótlva! Nagy álmaid menjenek teljesülésbe. lásd hazadat olyannak, a milyennek a te nagy lelked kívánja azt. S midőn eszmeid diadalát látod a zsarnokság felett ünnepeket ülni, akkor mondd el az üdvözítőt látott Simeonnal: Uram! bocsásd el immár a te megvénhedett szolgádat, mert látták az én szemem az én üdvözítőt; látom hazám halmain és völgyein a szabadság, egyenlőség és testvériséget, melyek szeretve csókolják egymást, temess el engem, mint Mózeset a Nébo hegyén saját hazámban.« Zugó tetszés volt jutalma a szónoknak, kit aztán többen is követtek, éltetve Kossuth Lajost és Kovács Józsefet. A társaság reggeli 4 óráig volt együtt, s szívünkben Kossuth emlékével távoztunk a munka terére. H. Sámson, 1892. szept. 22.

* **Egyház.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1892-ik évi szeptember. hó 25-ik napján d. e 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárgyak: szavazás egyházmegyei tisztiségre; a collegiumban filozofia fakultás tanárképző állítása; felsőbb leányiskolai szervezet és más fontos ügyek.

* **A bárándi Kossuth-ünnepéről** vettük a következő tudósítást: A »Nagy«-nak, a »Szabadság apostolának«, Kossuth Lajosnak 90-dik születésnapját nagy ünnepséggel ülte meg Bárán község polgársága is f. hó 18-án. Reggel »Hálaadó istentisztelet« volt. Öröm és meghatottság vegyüléke tört az arczokon a zsufolásig megtelt ev. ref. templomban. Tudván előre a gyülekezet e nap jelentőségét, igaz ér-zéssel éneklé: »Im bejöttünk nagy örömmel-

Tovább vontam magammal a Dömötör kapu felé, — ott lenyomtam egy sziklára, most már bámulj, diák!

A csücskít neki, annyit se mondott az, hogy »Ah!«

Ott fektűt pedig előttünk a Dunagőz hajózási társaság egész colonája. Az ott a bricco gyár, közepén az Andrási akna, — lehet látni a hosszú apró kocsisort, mely egy távolabbi bányából szállítja a szenet, — felhallik a szelők tratraira zümmögése.

Jobbra a Jakab-hegy, a jakobinusok kolostorának romjaival. — a kápolna s ebben a szöszék helye még most is felismerhető. A kolostor közepén van egy kut, melynek vize a legforróbb nyárban is jég hideg. Ott van a barát-szikla. Egy jakobinust a kolostoron kívül ért a zivatar; könyörgésére egy hatalmas sziklafal tolt felé védelmül. — A Zsongorkő, honnan Zsongor vitéz az ellenségétől üzetve a mélységbe ugratott.

Beszélhettem én annak a tacsónak. Neki indultunk a Tettyének. A két hegy közt vezetőt utat a természet köveze ki. Pajtásom alig győzte már szusszal.

— Messze van még a Tettye?

Pedig ott volt már előtte. Fent egy hatalmas sziklán egy kőkereszt, — egy pap esett le róla 1843-ban. Szemközt egy kastély romjai, — állítólag még nagy Lajos király építette, a fűrdőszoba helye kivehető. Jobbra a vízvezeteki forrás, és reservoir, melyet a mostani király — látogatás alkalmából neveztek el Ferencz József vízvezetéknek. A negyedik oldalon a hegy tövében a — vendéglő.

Mindjárt megszólaltam én a honfit. Helyet foglaltunk egy asztal mellett. A verebek a fákön rögtön reá kezdtek egy üdvözlő disonans concertre (épen, mint a Dobos pavillon előtt.)

— Gyuri hácsi — (a tettyei kocsmáros is Gyurinak hívják, — kezdett tökéletes lenni a család) — 2 porció kolbászt és...

kezdetű szép énekünket. Hát még midőn a gyülekezet szeretett lelkes, tiszt. Szabó József ur a szöszékre lépett, midőn ezen igék alapján: »Mikor látnám, hogy senki sem volna a népnek segítője: szabadsulást szerez neki az én karom« (Ezsaiás 63. 5.) nagy hatásu beszédet tartott: óh akkor! óh akkor! bánat és öröm, kétségbeesés és remény, mult, jelen, jövő mind mind ott voltak igazán, olvashatóan az arczokon!! Délután népünnepe. Este társas vacsora, melyen a polgárság, közel 100 terítéssel vett részt. Vacsora közben a »Szózat« fennállva elnekelése után tiszt. Sz. J. lelkész ur, nagyhatásu szavakkal emlékeztet meg A r r ó l, a kinek 90-dik születésnapja ünnepep ültünk. Óh! mikor ama szavakat mondta: »Midőn 90 évvel ezelőtt, a pólyán pihent két kis gyöngye kar, ki sejtette akkor, hogy nagy intésére támad fel még egykor a halott magyar«... mondom, ezen szavak hallatára: köny borítá az arczokat!! Én nem tudom, öröm vagy bánat könnye volt-e az? Itéld meg te kedves olvasóm. Majd ezután felzúgott: »Kossuth Lajos azt üzentec. — Láttatok-e már e dalra, ez enekre lelkesedést? Oh én látam most! Az »Éljen a haza« után Ajjtái Lajos fitanító szavata el Illyes Bálint »Kossuth 90-dik születésnapján« című nagyszabásu költeményét, oh mily lelkes éljenzést kapott e munkájáért kerületünknek szeretett, de fadjalom! tavol volt országgyűlési képviselője! — Jött ezután Kolcsay Hymnusza, énekelte a gyülekezet. Jött Abrányi Emil »Idegen« cz. költeményével, szavalt Sz. J. lelkész ur, ki falrengető éljentyert e hatalmas, mely értelmű, lelket megrázó költemény-eliszaválásával. Hasonlóképen harsogó éljentyarattak F. J. községi főjegyző és F. J. urak is szavalaikkal. Ily folyt le Bárádon a Kossuth-ünnepe. r. l.

* **Gróf Károlyi István Kossuth-ért.** A Kossuth iránti kegyeletnek utanasra méltó fényes példáját adta gróf Károlyi István, a ki az iratok újabb kötetéből 25.000 forint összeg erejéig rendelt meg példányokat és ezáltal már eleve biztosította nemcsak az újabb közlemények anyagi sikerét, de egyuttal hozzájárult ahoz is, hogy Kossuth nemes munkáját anyagi eredmény is kövesse.

* **Tudtommal Genuában lesz...** Herman Ottó a minapi népgyűlésen mondott beszédében ugy nyilatkozott, hogy Kossuth sírja az ő tudtával Genuában lesz. Erre vonatkozólag a következőkről értesülünk: Kossuth Lajos, szül. Meszlényi Terecz halálós agyán arra ker-te óveit, hogy tetemeit ne vigyék haza Magyarországra, hanem temessék élete virágában elhunyt szép leánya Vilma mellé, akit a genai temetőben helyeztek örök nyugalomra 1865-ben történt, hogy Kossuth Lajos meglőtt szírvél követte neje koporsóját Turinból Genuába, hogy ott végső akarata szerint eltemesse. Kossuth Lajos szép sírköveket állított drága halottainak s latin epitáfiumot vezetett a márványemlekre. A kilenczven esztendő aggyatán sokat foglalkozik az elmulás eszméjével s egészen megbarátkozott a halál szomorú gondolatával. Nyugvóhelyét Genuában jelölte ki. Sírját hívese és leánya koporsói között fogják megásni. Mert nem akar megválni azoktól a halálában, akik megosztották vele a hontalanság szomorú esztendőit. Genuában lesz tehát a Kossuth-család sírbolyga s onnan fogja majd egykoron az ország kegyelete a drága hamvakait a honföld ölebe áthozni.

— Van ám már — sugta titokzatosan fülembre a kocsmáros. — ... és azzal egy nagy flaskával. Mig falatoztunk, vendégem egy szót sem szólott. Ahán, kezdi kiütni magát a debreczeni szokás. Még csak egy kis »nyelvdőlő« hiányzik. Teletöltöttem a poharakat parasztosan. A gyors-fényképzést hasznáról aztán volt alkalmam meggyőződni. A pajtás olyan savanyu, bűnbűnő minden adósság eszébejuttatása valló, trapezoid arczot vágott, mint egy jól megszéknegezett filloxera. — Veszett kutya harapását szőrével gyögyítsd. Még egy 2 decis pohárral czimbora. — Kösözöm, a filloxerás bornak nem vagyok barátja. — Téved, pajtás, mert ezt nem látta filloxera. Tudja-e, micsoda bor ez? — Kocsis bor. — Ohó, barátom. Ez valódi olaszországi bor. — Mindjárt gondoltam, — nálunk is van már. — Ne mondja, Debreczenben? — Dehogy Debreczenben. — Pápan... — Hát az ur pápai diák? ... Üsse a kő, ezt meg én gondolhattam volna mindjárt, mikor semmi sem érdekelt, mert nem egyszer volt már itt e tógás; — de mikor erővel pátrit akartam fogni. No de majd fogok én egyet, ha akkorát is, mint magam. Megszukok még valamit. Egy »debreczeni perczet süttő részvénytársaság« alakításán fadarozom. Szerkesztő ur, nem írna alá egy részvényt? *) Higgye meg, az első részvényes lenne még januárban is. Máskor is, — ha szívesen.

Kovács István.

*) Évnegyed végén mer ilyen kérdést megkocskázni? Szerk.

gyeink idők, azokat is megfizetik, kat őt pedig én nál rá mi ban

fér
ajé
ve:
fol
Tó
szó
szí
ré:
—
Fe
(Sz
72
Á
sz
tu

427.
1892. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak 12862/1892. P. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Tóth Gyula felperes részére Niházi László helybeli lakostól 221 frt 10 kr tőke, ennek 1892. évi április hó 20-dik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 60 kr perköltség erejéig 1892-ik évi augusztus hó 22-én bíróilag lefoglalt és 327 frtra becsült szobabútorok és követelés ingóságok **1892. évi október hó 5-én**, délután 3 órakor kezdetét veendő és alperes csokonai-utczai 1510. sz. a. lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1892. évi szeptember hó 22-dikén.

Várady,
(387.) 1—1. bírói kiküldött.

7285—7294.
1892.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tételik, miszerint a város tulajdonait képező Bárány csapszék a hozzá tartozó mészárszékkel; a Cserepes csapszék; a Csicsogó csapszék, a hozzátartozó mészárszékkel; a Nyulas csapszék; a Bégány csapszék; a külső baromvásártéren lévő kőpince, a lóvásártéri csárdával; Epreskerti csapszék és a baromvásártér melletti katonai gyakorlóterén épült honvéd-barakkbeli markotányos helyiség 1893. évi január 1-től kezdődőleg három évre, a városháza nagytérében **folyó 1892. évi október 4-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen** a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett, haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben kitüntetett kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1892. szeptember 19.

(381.) 2—2. **A városi tanács.**

Eladó ház.

Hajdumegye egyik nagyobb városában, Debreczenhez közel, kedvező feltételek mellett

egy lakóház

10 szobával, bolthelyiséggel

a piacon eladó.

Bővebb felvilágosítás szereshető kiadóhivatalunknál.

(384.) 2—3.

Rickl József Zelmos DEBRECZEN

AJÁNL:

MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT,

friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi, Franzensbadi, **Gieshübl**, Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes és Stefánia forrás, Paradi, Pülnei, Preblai, Pyrmonth, aczél, Screebenai (Bosznia), Guber forrás, Leviso és Roncegnói arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Saldschitz, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizeket. — Továbbá: **lenkenze, olajban**

tört mindenféle festékeket és mindennemű fűszerárúkat.

Kiváló finom:

czukor, kávé, thea és rumokat,

igen jutányos árban.

(3) 97.

Nyomatott a »Debreczen«-nyomdájában (nagyuj-utca Konrad-ház, 1702.)

Az Eperjesi-Népbank

KÁLYHA-GYÁRA

ajánlja kitünő minőségű és szépségű gyártmányait **fehér-, színes- és majolika-kályhákban,** valamint **diszes kandallókban,** melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és ugy a magyar Iparegyesület, valamint a Nagymélt. m. kir. kereskedelmi Miniszter ur által is ki lettek tüntetve. Jutányos árak mellett a legsolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottak.

Takarék-konyhák felállítására a legjutányosabb árak mellett eszközöztetnek.

Mintakönyv és árjegyzék kívánatra bérmentve.

Főraktár: Eperjesen (Sárosmegye)

Képviselőnk: **Kovács Gyula** ur, Debreczenben. (313.) 5—5.

A LEGUJABB ÉS LEGOLCSÓBB

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos:

Dr. FENYVESSY FERENCZ orsz. képviselő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 óra 1 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt, 1 évre 12 frt.

Egy szám ára: 3 kr. vidéken 4 kr.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság“

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából allanak

és a magyar leszámítoló és pénzváltóbanknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként **65**,

tehát 130 huzásban részesülnek s csoportonként 1/2 tehát összesen

7 millió nyerevényre játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG“ rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitünő regényt közöl,

melyek közül a 1/2 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitünő regények

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

kiadóhivatala
Budapest, IV. kerület granátos-utca 1. sz. 3—4.

(269.)

LEGNAGYOBB

AGYAG- ÉS PORCELLÁN-RAKTÁR

a világhírű

Budweisi Gyártmányban

LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT

TÓTH GYULA

VAS NAGYKERESKEDŐNÉL,

DEBRECZEN,

a városháza sarkán.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a „KALIGRAF“

amerikai írógép

intézeteknek, nagykereskedőknek,

gyenge szeműeknek,

fogyatékos kezűeknek

legszebb és leggyorsabb írógépszer.

(6.)

Os. kir. országosan szabadalmazott finom liquere gyár
Alapítatott 1850-ben. — 20 kitüntetés és elismerő oklevél.
Fränkel Adolf és fiai, BIALA (Galicia),
ajánlják jutalmakkal kitüntetett
langyel liquere különlegességüket
Kontuszóvka, köménymagos, Allasch stb.
és nti liquere-ök, különlegességűk régi szeszszes italokból.
Mindentelje fajn és kitünő-
ségeiről elismert minőségű liquere-ök, vadászati
és nti liquere-ök, különlegességűk régi szeszszes italokból.
Eltarustók kedvezményben részesítettek. Árjegyzékkel ingyen szolgáunk.
17—22.

XX
Elt
helyben
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra
Egy
Alap szellem
Lemény a sz
1702. sz
Elt
Telegdi K.
és a kiadó
Föll
A
folyamát
október
tunk s
tőnket
tos bek
mindazo
ralékban
tétére.
A »D
E
F
N
E
Vid
hogy —
előfizetés
szivesked
»A
vatalán
S
Egyi
politikai
fedezést
azért igye
tását ell
felfele
Hát
bécsi lap
dik, ha
saját talá
Hisze
— a poli
játszása
kormány
keseredett
len, a m
önállóságr
jezésre.
Gróf
vallása a
jogosult,
maradásb
Határ
hajtott loj
és dolyf
államférl
Hogy
teszi, me
téket akat
litásáról.
A „D
Dieses
hol találjuk
dolgozó futó
mint a síró
Ezeken
Marad
gárdából,
tos előlépt
a testen és
Emléke
kit a balad
megöszült,
jolva vánd
nagy terhet
Sok m
ősz ember
ta a katon
... M
a prűszköl
czeg huszá
ról, a ki va
egyik a szit
za; ez az
dik kincse
jártam a na